

۱ ارتباط ستون سمت راست را با ستون سمت چپ تعیین کنید. (در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است).

(الف) احساس رضایت یا پشیمانی	(۱) توانایی برانجام و ترک یک کار
(ب) علل عرضی	(۲) گر نبودى اختيار اين شرم چيست؟
(پ) اختيار	(۳) همكارى چند عامل با يكديگر به صورت مجموعه
(ت) قضای الهی	(۴) حتمیت بخشیدن

۲ در آیه مبارکه (قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا)، اختیار انسان چگونه خود را نشان می‌دهد؟

۳ معنای حاکم بودن قدر و قضای الهی بر جهان چیست؟

۴ کدام مورد ریشه در علم الهی داشته و «قَدَر» است؟

- (۱) اجرا و پیاده کردن به اراده الهی
- (۲) نقشه جهان با تمام ویژگی‌هایش
- (۳) حتمیت بخشیدن و به انجام رساندن

۵ آیه شریفه (إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَفُورًا) به کدام شواهد اختیار اشاره ندارد؟
(۱) تفکر و تصمیم (۲) احساس رضایت و پشیمانی (۳) مسئولیت‌پذیری

۶ راهنمایی‌های خداوند متناسب با قوه اختیار، چه امکانی را برای انسان فراهم می‌آورد؟

۷ نقش قضا و اراده الهی در کارهای اختیاری انسان را توضیح دهید.

۸ اختیار محدودی که ما انسان‌ها داریم مبنای چیست؟

۹ هر یک از عوامل و عناصر (بوجود آورنده پدیده)، اثر خاصی را مستقل از دیگری اعمال می‌کند، بیانگر کدام علل است؟

۱۰ چرا آثار و عواقب خود را می‌پذیریم؟

۱۱ اگر انسان پیمان‌شکنی کند و مسئولیت خویش را انجام ندهد چگونه است؟

۱۲

بیت «هیچ عاقل مر کلوخی را زند / هیچ با سنگی عتابی کس کند» به کدامیک از شواهد وجود اختیار در انسان اشاره دارد؟

۱۳

مبنای تصمیم‌گیری‌های انسان و تعیین‌کننده سرنوشت او چیست؟
الف) اختیار محدود انسان
ب) قانون‌مندی جهان

۱۴

درستی یا نادرستی عبارت زیر را با علامت (ص / غ) مشخص کنید.
وجود اختیار و اراده انسان ناشی از اراده و خواست الهی است. از این رو اراده انسان در عرض اراده الهی است و با آن منافات ندارد.

۱۵

«قرار گرفتن علت‌ها در یک ردیف و در کنار هم» نشان‌دهنده‌ی کدام نوع از علل مؤثر در پیدایش پدیده‌هاست؟

۱۶

چگونه می‌توان هم به قضا و اراده‌ی الهی اعتقاد داشت و هم انسان را موجودی مختار دانست؟ (توضیح دهید).

۱۷

«عهدها و پیمان‌ها»، با کدامیک از شواهد وجود اختیار در انسان ارتباط دارد؟

۱۸

درستی یا نادرستی گزاره‌ی زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:
کسی نمی‌تواند از اختیار، که ویژگی ذاتی اوست، فرار کند.

۱۹

درستی یا نادرستی گزاره‌ی زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:
عهدها و پیمان‌ها دلیلی بر مسئولیت‌پذیری در وجود انسان است.

۲۰

درستی یا نادرستی گزینه‌ی زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.
«احساس رضایت یا پشیمانی» از شواهد وجود اختیار در انسان به شمار می‌آید.

۲۱

..... شامل همه ویژگی‌ها، کیفیت‌ها و کلیه روابط میان موجودات می‌شود.

۲۲

صحیح و غلط بودن عبارت زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.
مبنای تصمیم‌گیری‌های ما و تعیین‌کننده عاقبت و سرنوشت ما اختیار محدودی است که داریم.

۲۳

معنای لغوی تقدیر چیست؟

۲۴

فروریختن دیوار کج، یک است، اما این قضا متناسب با ویژگی و خاص آن دیوار یعنی کجی آن است.

۲۵

درستی یا نادرستی گزینه‌ی زیر را مشخص کنید.
به اجرا درآوردن نقشه جهان خلقت و پیاده کردن آن مربوط به «قضای الهی» است.

۲۶

آیه مبارکه «ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ أَيْدِيكُمْ وَ أَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَامٍ لِلْعَبِيدِ» علت گرفتاری افراد به عقوبت را چه چیزی معرفی می‌کند؟

۲۷

گزینه‌ی درست را مشخص کنید.

گر نبودی اختیار این شرم چیست:

(۱) مسئولیت‌پذیری

(۲) احساس رضایت و پشیمانی

۲۸

تفاوت علل در مثال «پرورش گل» با مثال «نوشتن با قلم» در چیست؟

۲۹

تقدیر از خداوند سرچشمه می‌گیرد.

۳۰

درستی یا نادرستی گزاره‌ی زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:

به اجرا درآوردن نقشه جهان خلقت و خلق موجودات مربوط به «قضای الهی» است.

- ۱ چون انسان اختیار دارد، باید انتخاب کند. اگر به انتخاب خوبی دست زد، خوبی از ناحیه خودش است و اگر بد انتخاب کرد و ضرر دید، این ضرر نیز از خودش به او رسیده است.
- ۲ به این معنا که نقشه جهان با همه موجودات و ریزه‌کاری‌ها و ویژگی‌ها و قانون‌هایش از آن خداست و از علم خداست (قدر) و اجرا و پیاده کردن آن نیز به اراده خداست (قضا).
- ۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
- ۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
- ۵ بشر را راهنمایی کرده و او را مختار گذاشته است که از راهنمایی خداوند استفاده کند و سپاسگزار باشد یا ناسپاسی کند و از هدایت و لطف الهی بهره نبرد و مسیر شقاوت را بپیماید.
- ۶ خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده‌ایم آن کار انجام نمی‌گیرد. در عین حال وجود ما اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خداست یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد.
- ۷ مبنای تصمیم‌گیری‌های ما و سرنوشت ماست.
- ۸ علل عرضی
- ۹ هر کدام از ما، خودمان را مسئول کارهای خود می‌دانیم.
- ۱۰ خود را مستحق مجازات می‌داند.
- ۱۱ مسئولیت‌پذیری (درس ۵ ص ۵۶)
- ۱۲ گزینه الف پاسخ صحیح است.
- ۱۳ غلط است.
- ۱۴ علل عرضی
- ۱۵ وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. به عبارت دیگر خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده‌ایم آن کار انجام نمی‌گیرد. در عین حال وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خداوند است یعنی اراده انسان در طول اراده خداست. (درس ۵ ص ۵۹)
- ۱۶ مسئولیت‌پذیری
- ۱۷ صحیح است.
- ۱۸

۱۹ صحیح

۲۰ صحیح است.

۲۱ تقدیر شامل همه ویژگی‌ها، کیفیت‌ها و کلیه روابط میان موجودات می‌شود.

۲۲ صحیح است.

۲۳ به معنای اندازه گرفتن است.

۲۴ فروریختن دیوار کج، یک قضای‌الاهی است، اما این قضا متناسب با ویژگی و تقدیر خاص آن دیوار یعنی کجی آن است.

۲۵ صحیح

۲۶ کردار پیشین خودشان، وگرنه خداوند هرگز به بندگان ستم نمی‌کند.

۲۷ گزینه‌ی ۲ (۵/۰) (درس ۵ ص ۵۶)

۲۸ در مثال پرورش گُل، علت‌ها در «عرض» هم قرار داشتند (در یک ردیف بودند) اما در مثال نوشتن با قلم، علت‌ها در «طول» هم هستند. (در یک ردیف نیستند، بلکه نسبت به هم در مرتبه‌های مختلف قرار دارند).

۲۹ علم (۵/۰)

۳۰ درست است.

